

Kultura języka polskiego - opis przedmiotu

Informacje ogólne	
Nazwa przedmiotu	Kultura języka polskiego
Kod przedmiotu	09.3-WH-FiPIP-KJP-S16
Wydział	Wydział Humanistyczny
Kierunek	Filologia polska
Profil	ogólnoakademicki
Rodzaj studiów	pierwszego stopnia z tyt. licencjata
Semestr rozpoczęcia	semestr zimowy 2017/2018

Informacje o przedmiocie	
Semestr	3
Liczba punktów ECTS do zdobycia	2
Typ przedmiotu	obowiązkowy
Język nauczania	polski
Sylabus opracował	- dr hab. Anna Wojciechowska, prof. UZ - dr Magdalena Idzikowska

Formy zajęć					
Forma zajęć	Liczba godzin w semestrze (stacjonarne)	Liczba godzin w tygodniu (stacjonarne)	Liczba godzin w semestrze (niestacjonarne)	Liczba godzin w tygodniu (niestacjonarne)	Forma zaliczenia
Ćwiczenia	30	2	-	-	Zaliczenie na ocenę

Cel przedmiotu

Zapoznanie studentów z narzędziami normatywistyki oraz teorią wspomagającą samodzielne rozstrzygnięcia zagadnień poprawnościowych. Kształcenie umiejętności świadomego i celowego posługiwania się polszczyzną w różnych sytuacjach komunikatywnych.

Podnoszenie poziomu sprawności językowej. Kształtowanie świadomości i wrażliwości językowej studentów.

Wymagania wstępne

brak

Zakres tematyczny

- Znaczenie terminu *kultura języka*. Kultura języka a językoznawstwo. Kultura języka jako jeden z podstawowych składników kultury narodowej. Troska o język w dziejach polszczyzny.
- System języka, norma, uzus, tekst. Kodyfikacja i jej stosunek do uzusu i systemu. Typy innowacji językowych. Innowacja i błąd. Typy błędów językowych.
- Zasady oceny normatywnej. Kryteria poprawności językowej.
- Typologia odmian współczesnej polszczyzny, ich podstawowe właściwości i społeczne uwarunkowania.
- Grzeczność językowa, etyka, estetyka, etykieta językowa.
- Poradnictwo językowe w Polsce, podstawowe publikacje normatywne.
- Przedmiot leksykologii, jej miejsce w językoznawstwie.
- Kryteria klasyfikacji leksykalnych jednostek języka.
- Zakres i treść wyrazu. Typy znaczeń wyrazu. Barwa i zasięg jednostek leksykalnych
- Wybrane zagadnienia z leksykografii. Historia leksykografii polskiej i stan obecny. Słowniki a kultura.
- Umiejętność pracy ze słownikiem. Charakterystyka wybranych słowników. Budowa artykułu hasłowego, sposoby definiowania leksemów.

Metody kształcenia

dyskusja, praca z tekstem źródłowym, prezentacja

Efekty uczenia się i metody weryfikacji osiągania efektów uczenia się

Opis efektu	Symbolne efektów	Metody weryfikacji	Forma zajęć
student precyzyjnie, logicznie i poprawnie językowo wyraża swoje myśli i poglądy w języku polskim	KEP1_U02	- obserwacja i ocena aktywności na zajęciach - obserwacje i ocena umiejętności praktycznych studenta - odpowiedź ustna - projekt - wypowiedź pisemna	Ćwiczenia

Opis efektu	Symbol e efektów	Metody weryfikacji	Forma zajęć
student ma uporządkowaną wiedzę szczegółową o współczesnym języku polskim, jego strukturze i tendencjach rozwojowych	• KEP1_W05	• aktywność w trakcie zajęć • obserwacja i ocena aktywności na zajęciach • odpowiedź ustna • wypowiedź pisemna	• Ćwiczenia
student zna zakres posiadanej przez siebie wiedzy i posiadanych umiejętności, rozumie potrzebę ciągłego dokształcania się i rozwoju zawodowego	• KEP1_K01	• aktywność w trakcie zajęć • obserwacja i ocena aktywności na zajęciach	• Ćwiczenia
student umie spożytkować ekspresywne i estetyczne możliwości języka polskiego do tworzenia celowych i skutecznych komunikatów	• KEP1_U04	• aktywność w trakcie zajęć • obserwacja i ocena aktywności na zajęciach • obserwacje i ocena umiejętności praktycznych studenta • odpowiedź ustna • wypowiedź pisemna	• Ćwiczenia
student wykrywa zależności między procesami społecznymi i kulturowymi a zmianami językowymi	• KEP1_U07	• obserwacja i ocena aktywności na zajęciach • obserwacje i ocena umiejętności praktycznych studenta • odpowiedź ustna • wypowiedź pisemna	• Ćwiczenia
student zna i rozumie na poziomie podstawowym rolę języka w kształtowaniu i odzwierciedlaniu kultury	• KEP1_W11	• aktywność w trakcie zajęć • bieżąca kontrola na zajęciach • obserwacja i ocena aktywności na zajęciach • obserwacje i ocena umiejętności praktycznych studenta • odpowiedź ustna • wypowiedź pisemna	• Ćwiczenia
student potrafi wyszukiwać, analizować, oceniać, selekcjonować oraz gromadzić informacje z wykorzystaniem słowników, wydawnictw poprawnościowych i innych źródeł wiedzy o języku	• KEP1_U01	• aktywność w trakcie zajęć • obserwacje i ocena umiejętności praktycznych studenta • odpowiedź ustna • projekt • wypowiedź pisemna	• Ćwiczenia

Warunki zaliczenia

aktywny udział w zajęciach, pozytywne oceny ze sprawdzianów i prac pisemnych, opracowanie i prezentacja wybranego zagadnienia z zakresu współczesnych zjawisk językowych

Literatura podstawowa

1. M. Bugajski, *Językoznawstwo normatywne*, Warszawa 1993.
2. M. Bugajski, *Język w komunikowaniu*, Warszawa 2007.
3. H. Jadacka, *Kultura języka polskiego. Fleksja, słowotwórstwo, składnia*, Warszawa 2014.
4. M. Kaczor, *Estetyka słowa a kultura języka*, Zielona Góra 2009.
5. T. Karpowicz, *Kultura języka polskiego. Wymowa, ortografia, interpunkcja*, Warszawa 2013.
6. M. Marcjanik, *Grzeczność w komunikacji językowej*, Warszawa 2014.
7. A. Markowski, *Kultura języka polskiego. Teoria. Zagadnienia leksykalne*, Warszawa 2014.
8. *Nowe spojrzenie na kryteria poprawności językowej*, red. A. Markowski, Warszawa 2012.
9. *Wielki słownik ortograficzny PWN*, red. E. Polański, Warszawa 2012.
10. *Wielki słownik poprawnej polszczyzny PWN*, red. A. Markowski, Warszawa 2012.
11. *Współczesny język polski*, red. J. Bartmiński, Lublin 2012.
12. P. Żmigrodzki, *Wprowadzenie do leksykografii polskiej*, Katowice 2005.

Literatura uzupełniająca

1. M. Bugajski, *Etyka, etykieta, kultura języka*, [w:] *Etyka i etykieta w komunikacji językowej*, red. A. Piotrowicz, M. Witaszek-Samborska, K. Skibski, Poznań 2012, s. 7-21.
2. M. Bugajski, *Normatywista wobec problemów komunikacji językowej*, [w:] *Norma a komunikacja*, red. M. Steciąg i M. Bugajski, Zielona Góra 2009, s. 15-26.
3. *Formy i normy, czyli poprawna polszczyzna w praktyce*, red. K. Kłosińska, Warszawa 2013.
4. S. Kania, J. Tokarski, *Zarys leksykologii i leksykografii polskiej*, Warszawa 1984.
5. M. Kita, *Językowe rytuały grzecznościowe*, Katowice 2005.

6. A. Markowski, *Wykłady z leksykologii*, Warszawa 2012.
7. J. Miodek, *Kultura języka w teorii i praktyce*, Wrocław 1983.
8. H. Zgólkowa, T. Zgółka, *Językowy savoir-vivre. Praktyczny poradnik posługiwania się polszczyzną w sytuacjach oficjalnych i towarzyskich*, Warszawa 2004.
9. Poradniki językowe i słowniki (wybór); internetowe poradnie językowe.
10. Komunikaty Rady Języka Polskiego, <http://www.rjp.pan.pl/>

Uwagi

brak

Zmodyfikowane przez dr hab. Tomasz Ratajczak, prof. UZ (ostatnia modyfikacja: 14-04-2017 18:03)

Wygenerowano automatycznie z systemu SylabUZ